

‘We kozen voor echte Bredase bouwers’

‘Na al die jaren is het tijd voor de erkenning van het Poolse aandeel tijdens de bevrijding van Breda en Nederland. Vrede en veiligheid zijn niet vanzelfsprekend, we moeten leren van de verhalen van het verleden en die verhalen blijven vertellen. Keer op keer.’ De zinnen zouden zo uit een toespraak van Willem Krzeszewski kunnen komen, de voorzitter van de stichting Generaal Maczek Memorial.

Krzeszewski zal woorden van gelijke strekking verschillende keren herhalen tijdens het gesprek. Het verleden als basis voor de vrede en veiligheid van de toekomst. Het nieuwe Generaal Maczek Memorial nadert zijn voltooiing. Het moderne pand met sobere materialen en een ingetogen, strakke uitvoering wordt op 31 maart 2020, de geboortedag van Generaal Maczek, officieel geopend. Krzeszewski is zeer ingenomen met hetgeen tot nu toe is bereikt. ‘Complimenten voor alle betrokkenen. Het overleg werd steeds gevoerd vanuit de mogelijkheden.’

Echte Bredase bouwers

Het nieuwe memorial staat op de enige passende locatie: grenzend aan het Pools Militair Ereveld aan de

Ettensebaan in Breda. Krzeszewski: ‘We hebben allereerst een uitgebreide haalbaarheidsstudie uitgevoerd. Na een positieve uitkomst zijn we op zoek gegaan naar funding en hebben we Oomen Architecten en de in musea gespecialiseerde Tilburgse interieurarchitecten van Kinkorn gevraagd om de eerste schetsen te maken. Toen we 70% van de twee miljoen funding rond hadden, zijn we overgestapt naar het definitieve ontwerp.’ Net daarvoor wordt vier aannemers gevraagd hun aanpak te presenteren. Krzeszewski: ‘Ik kende Winters al lang. Echte Bredase bouwers, die de Bredase zaak goed kennen. Ze legden ook een heel goede prijs-kwaliteit neer. De keuze voor Winters was dan ook geen moeilijke.’

Passend eerbeton

Het Generaal Maczek Memorial biedt ruimte voor erkenning en herdenking van de bijdrage die de Poolse strijders hebben geleverd aan de bevrijding van grote delen van Nederland. Dit eerbeton komt tot uiting in een permanente expositie, een informatiecentrum, een ‘Chambre de Reflection’ en een filmzaal. Krzeszewski: ‘We richten ons ook op jonge mensen, op het onderwijs. Jonge mensen weten vaak niet eens meer wat er gebeurd is. De boodschap plaatsen we in een brede setting. We bieden informatie en kennis, ook in de vorm van studies en scripties en hebben een kleine museale invulling. Zo vormen we een goede kapstok voor vrede en veiligheid van de toekomst.’

Ingetogen

De buitenkant van het gebouw oogt eigentijds. Het strakke, langgerekte gebouw is ingetogen: de bezoeker wordt het memorial binnen geleid via een enorme wand met foto’s van de bevrijding door de Poolse troepen. ‘Die fotowand is gigantisch,’ legt Martijn Timmermans, projectleider bij Winters uit. ‘Niet alleen vanwege zijn oppervlakte, maar vooral door de toegepaste techniek.’

Foto’s in beton gegoten

‘Deze techniek was nog maar een keer toegepast in Nederland,’ gaat Timmermans verder. ‘De foto’s, oude polaroids die tijdens de bevrijding van Breda zijn gemaakt, worden vergroot tot vier bij zeven meter. Vervolgens worden ze opgestuurd naar een bedrijf in Scandinavië die ze omzet in een membraan. Dat wordt weer teruggestuurd naar Preco, een gespecialiseerd

betonbedrijf in Apeldoorn. Zij leggen dat membraan onder in de mal, dan gaat het beton eroverheen en met het lossen van die betonnen elementen, zit de afdruk van het fotopapier in het beton. Na het afspreken komt de afbeelding helemaal naar voren. Ontzettend gaaf.’

Blik op de toekomst

Volgens Krzeszewski neemt het Generaal Maczek Memorial met zijn moderne, eigentijdse gebouw een plaats in die tot dusver leeg bleef in Breda. ‘We richten met dit gebouw een blik op de toekomst waarin we moeten blijven herdenken.’

Donateur worden van het Generaal Maczek Memorial? Ga naar www.maczekmemorial.nl.

